

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

Revisionsrapport
Alingsås kommun

KPMG AB

2019-10-15

Antal sidor 13

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och delårsrapporten	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	1
2	Inledning	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	5
2.6	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Innehåll i delårsrapport	6
3.1.1	Finansiella rapporter och jämförelsetal	7
3.2	Redovisningsprinciper	7
3.3	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	7
3.4	Balanskravet	8
3.5	Resultaträkning	8
3.5.1	Analys av Resultaträkning	8
3.5.2	Driftredovisning	9
3.6	Investeringsredovisning	9
3.7	Balansräkning	9
3.7.1	Avsättningar	9
3.7.2	Pensioner	10
3.8	Kassaflödesanalys	10
3.9	Sammanställd räkenskaper	10

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

1 Sammanfattning

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Alingsås kommun fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2019-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Kommunens revisorer ska enligt Kommunallagen¹ 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenkaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 137,3 mnr, vilket är 35,1 mnr högre än samma period förra året. Det beror främst på att verksamhetens nettokostnader inte ökat i högre takt än vad skatteintäkterna samt generella statsbidrag och utjämnning gjort.
- Kommunens prognos för helåret uppgår till 91,2 mnr, vilket är 19,7 mnr högre än budget.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 58,2 mnr för 2019.

Vår bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning, med undantag för kommunens redovisning av pensionsförpliktelsen (se avsnitt 3.7.2 nedan). Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, med undantag för redovisningen av pensionsförpliktelsen.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen² ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår bedömning är att resultatet av de finansiella målen är förenliga med vad fullmäktige fastställt.

¹ Kommunallagen (2017:725)

² Kommunallagen (2017:725), kapitel 5

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

Verksamhetsmål

För de verksamhetsmässiga målen saknas ännu underlag för att kunna göra en fullständig bedömning. Vår bedömning överensstämmer därför med kommunstyrelsen notering om att man i delårsrapporten avvaktar med att uttala sig om huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås, då målindikatorernas utfall ännu inte kunnat redovisas.

2 Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen³ framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret⁴, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av Kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ✓ Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till Kommunfullmäktige

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2019-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL⁵ och Skyrev⁶. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan

³ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), börja gälla från och med 1 januari 2019

⁴ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), kap 13 1§

⁵ Sveriges Kommuner och Landsting

⁶ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Sidorna 32-44 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av Kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser Kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § Kommunallagen ska behandlas av Kommunfullmäktige.

Rapporten är saklighetsgranskad av ekonomiavdelningen.

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av Josefine Kjellberg, certifierad kommunal yrkesrevisor och Kudret Asci, revisor, under ledning av Jerker Stenqvist, auktoriserad revisor/certifierad kommunal yrkesrevisor.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstemän
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- ✓ Stickprovsvis granskat specifikationerna till delårsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål
- ✓ Översiktlig analys av resultaträkningen

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

3 Resultat av granskningen

3.1 Innehåll i delårsrapport

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslag 13 kap 2 § ska delårsrapporten innehålla resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse.

I enlighet med RKR:s rekommendation 17 Delårsrapport ska en delårsrapport även innehålla en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet.

RKR R 17 Delårsrapport har med att den förenklade förvaltningsberättelsen ska innehålla följande avsnitt:

- ✓ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- ✓ Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- ✓ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- ✓ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

RKR R 17 Delårsrapport skriver vidare att en delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- ✓ att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen
- ✓ säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ✓ karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ✓ effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ✓ förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Såsom framgår under avgränsning har vi inte granskat nämndvis redovisning.

Vår bedömning är i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning, med undantag av kommunens redovisning av pensionsförpliktelsen (se avsnitt 3.7.2 nedan). Vår sammantagna bedömning är att delårsrapporten följer RKR R 17.

3.1.1 Finansiella rapporter och jämförelsetal

De finansiella rapporter som ingår i en delårsrapport ska upprättas enligt följande:

a) En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

b) En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

Vår bedömning är att Alingsås kommun har med alla förväntade delar när det gäller resultaträkning och dess jämförelsetal. Avseende balansräkningen och dess jämförelsetal så ska jämförelsetalen avse närmast föregående räkenskapsårs utgång, vilket inte Alingsås har med, utan de har istället med talen per 2018-08-31, budget 2019 och prognos 2019.

Förbättringsmöjlighet till kommande år är även att jämförelsetal i noterna avseende balansposterna borde vara per 31/12 föregående räkenskapsår.

3.2 Redovisningsprinciper

Redovisningen ska enligt kommunen ha skett enligt god kommunal redovisningssed, med vilket avses i överensstämmelse med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, med vissa undantag som kommunen tar upp i not 27 Redovisningsprinciper.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunens delårsrapport mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med undantag av RKR R10 Pensioner där en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som intjänats före år 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning. Kommunen redovisar sedan delårsboks slutet 2017 ansvarsförbindelsen i balansräkningen som en avsättning.

3.3 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Dessa ska följas upp och utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

I den av kommunfullmäktige fastställda flerårsstrategin för åren 2019-2021 framgår att god ekonomisk hushållning uppnås genom kommunfullmäktiges fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål.

De finansiella målen uppgår till 5 stycken och delas in i kort respektive lång sikt. Av dessa 5 bedöms 3 mål vara uppnådda medan övriga 2 bedöms uppnås till helåret. Målet att nettokostnaderna inte ska öka snabbare än summan av skatteintäkterna och generella bidrag bedöms komma att nås per helår, men en sjunkande nivå av skatteintäkter och generella bidrag är en faktor som kan komma påverka möjligheterna till att uppnå målet kommande år.

Verksamhetsmålen består av 12 prioriterade mål med tillhörande 40 indikatorer. I samband med delåret görs det ingen uppföljning av indikatorerna, utan detta görs i samband med årsbokslutet. För de verksamhetsmässiga målen saknas ännu underlag för att kunna göra en fullständig bedömning.

Vår bedömning överensstämmer med kommunstyrelsen i fråga om både de finansiella och de verksamhetsmässiga målen. Kommunstyrelsen avvaktar i delårsrapporten med att uttala sig om huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås, då målindikatorernas utfall ännu inte kunnat redovisas.

3.4 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. I delårsrapporten står det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 58,2 mnkr. Kommunen har inga tidigare underskott att återställa.

Vår bedömning är att kommunen kommer att klara balanskravet för helåret.

3.5 Resultaträkning

Vid granskningen har vi noterat att prognosen visar ett underskott totalt för kommunens skattefinansierade verksamheter om -16,4 mnkr. Vi har särskilt noterat underskotten för vård- och omsorgsnämnden om -18,0 mnkr, socialnämnden om -14,7 mnkr och för samhällsbyggnadsnämnden om -1,4 mnkr.

3.5.1 Analys av Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 137,3 mnkr, vilket är 35,1 mnkr högre än samma period förra året. Ny hantering, i linje med LKBR, av orealiserade vinster i värdepapper samt försäljning av tomter har haft en positiv inverkan på delårsresultatet.

Kommunens årsprognos uppgår till 91,2 mnkr, vilket är lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.

3.5.2 Driftredovisning

Sammantaget visar prognosen för 2019 att resultat för året beräknas att avvika från budget med +19,7 mnkr. De skattefinansierade verksamheterna väntas ha en avvikelse mellan budget och prognos om -16,4 mnkr. Kommunen prognostiserar främst en negativ budgetavvikelse med -18 mnkr för Vård- och omsorgsnämnden, negativ avvikelse för Socialnämnden med -14,7 mnkr, medan Exploateringsverksamheten visar på en positiv budgetavvikelse om +14,5 mnkr.

3.6 Investeringsredovisning

Alingsås kommuns årsbudget för investeringar 2019 uppgår till 162,9 mnkr. Till och med delårsbokslutet har kommunen investerat 84,7 mnkr.

Årsprognosen visar att kommer kommunen att investera 149,1 mnkr, vilket visar på att 13,8 mnkr inte kommer att användas under året. Det beror på främst på förskjutningar i investeringar till dels senare delen av året och kommande år.

Vår bedömning är att investeringsredovisningen är korrekt redovisad.

3.7 Balansräkning

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt, vilket betyder att kommunen har täckning för sina skulder. Kommunen redovisar en soliditet på 22,7 % (20,0 %) och då är det inklusive pensionsförpliktelserna. Kommunen visar på att de har betalningsförmåga för sina skulder. Det är en ökning mot föregående år.

Pensionsförpliktelser (ansvarsförbindelsen), vilka redovisas som avsättning i balansräkningen uppgår till 801,1 mnkr (834,8 mnkr).

Till samtliga balansposter har huvudboksbilagor och specifikationer upprättats. Tillgångar och skulder till väsentliga belopp har stämts av mot underlag och vi bedömer att balansräkningen ger en rättvisande bild i all väsentlighet.

3.7.1 Avsättningar

Kommunen har sedan tidigare andra avsättningar, utöver pensioner och liknande förpliktelser, om totalt 28,9 mnkr. Dessa är i stort oförändrade mot föregående år, då

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

något nytt utfall ännu inte nåtts. Vi kommer därför att följa upp denna post närmare vid vår årsbokslutsgranskning.

3.7.2 Pensioner

Kommunen redovisar sedan 2017 pensioner enligt den s.k. fullfonderingsmodellen, vilket innebär att pensionsförpliktelsen lyfts in i balansräkningen som en avsättning. Detta är en avvikelse från den s.k. blandmodellen, där dessa förpliktelser för pensioner som intjänats före år 1998 för anställda i kommunen skulle ha redovisats som en ansvarsförbindelse enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Kommunen redogör för sin hantering och dess inverkan i rapporten för delårsbokslutet 2019.

3.8 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämja med Rådet för kommunal redovisning R13.

Det finns varken i lagrum eller rekommendationer att en kommun behöver redovisa kassaflödet i sin delårsrapport.

Alingsås kommun har valt att ha med kassaflödet i sin delårsrapport, vilket vi anser är bra.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

3.9 Sammanställd räkenskaper

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är fullmäktiges måls för hela kommunkoncernen som ska bedömas.

Alingsås kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-15

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen följande enheter:

- ✓ Alingsås Vårgårda Räddningstjänstförbund, 78 %
- ✓ AB Alingsås Rådhus-koncernen, 100 %

De sammanställda räkenskaperna i delårsrapporten synes korrekt framställda.

Alingsås som ovan

KPMG AB

Jerker Stenqvist

Auktoriserad revisor/

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Josefine Kjellberg

Certifierad kommunal yrkesrevisor